

Мәжуслік елдің тұрғыры - тәуелсіздік

Биле тәуелсіз, елемен ел Балқанымызға отыз жыл. Отыз жылда еліміз ақурындағал дамып келеді. Бүгінде Қазақстан жыл майындаған мықты мемлекеттердің бірі. Еліміз сан заарлар бай тәуелсіздікті ақураған баатын. Енді шене, зайырлы мемлекетте өмір сүреміз. Қазақстанда қазірі тақуа жүз атадан астам ұлт өкілдері бір тұрғы астанда тату-тәтті өмір сүріп келеді. Бұл біздің ұлтжанды жанымызды көрсетеді.

Тәуелсіздігімізді ақуала еліміз күннен күнге дамып келеді. Еліміздің өсе тәуелсіздікке жету жолында талай қиындықтарды бастан өткергеніміз білеміз. Тәуелсіздікке жету жолында талай боздақтарымыз жанаты қызан баатын. Олардың аршаны келер ұрпақтың таныш, бейбіт мемлекетте өмір сүрі еді. Міне қамшала қиандықпен келем тәуелсіздігімізде қол жеткіздік. Мекің айашша қазірі тақуа әр өскелем ұрпақ білім алып, еліміздің дамуына үлес қосу керек. Себебі қазір барлық жағдай жасалған. Ең бастасы ел ішінде алауыздық болмау керек деп айаймын. Алауыздық болмаса, ел бағын күш біріктіріп, еліміздің дамуына деген нолу қадірлерімізді жасаймыз.

Сөзінде қыратпандымай келе еліміз аман, жұрт-
тымыз тыным болсаң деп келеді. Себебі еліміз
тыным болса, тәуелсіздігіміз мәңгілік болады.
Мен өз елімнен мақтанамын. Мен өз елімнің
жарық болашағына сенемін. Барлықтарыңызда
еліміздің дамуына үлес қосуға мақұрамын.

2-тапсырма

- 1) Достарына^{көптік} - зат есім, бастапқы түбірі - дос
- 2) Көрейін^{т.с.} - етістік, бастапқы түбірі - көру
- 3) Мақтайтын^{көптік} - етістік, бастапқы түбірі - мақтау
- 4) Шаршадым^{т.с.} - етістік, бастапқы түбірі - шаршау
- 5) Азынаны^{атпау с.} - зат есім, бастапқы түбірі - азын
- 6) Жапарандарына^{көптік} - зат есім, бастапқы түбірі - жапаран
- 7) Іліккені^{көптік} - етістік, бастапқы түбірі - іліну
- 8) аттайыс^{т.с.} - зат есім, бастапқы түбірі - ат
- 9) сатырлатпа^{т.с.} - етістік, бастапқы түбірі - сатырлату
- 10) шүңкілдісіне^{т.с.} - етістік, бастапқы түбірі - шүңкілдісу

Азғын елдің тұтара - тәуелсіздік

Тәуелсіздік - ел арман. Баға жетпес байлық. Қазіргі таңда Қазақстанның тәуелсіздікте тербейіп жатқанына 30 жыл. Оғаз маңда еліміз өз шекарасын бекітіп, ұлттық бағасын, рәміздерін және экономикасын бекітті. Қазақстан ел мәйендарлық дәрежеге жетті. Сөйсі, еліміз егемендік алғала көптеген жетістіктерге келді. Экспо-2017 салында, олимпиадалардан хелімен атандық. Зәулім үйлер салында, моңғудан ауруханалар, мектептер, балабақшалар салынан жатты. Әкери күшіміз күшейтілуде.

Қазақстан дамыған елдер қатарына кіру мүмкіндіктері өте жотара. Біріншіден, жеріміздің ауматы кең. Біз бұл жерлерде түрлі зауат-сәабрикалар сала аламыз. Еліміз тек шикізат өңдірумен айналысады. Және оны экспорттаумен шектелеміз. Біз ол шикізатты өңдел сатында жатдайда экономикалық орта түседі. Екіншіден, елімізде Менделеев кестесіндегі элементтердің 99%-ы бар. Кәл шикізаттарда үнемі әрі пайдала қолдансақ, дамыған елдер қатарына кіру мүмкіндігіміз жотара деп кәліл сенемін. Еліміздің баламатан тек білімді мастар жана өзертте алады. Сондықтан елімізде білім саласын мақсартқан жатдайда еліміздің даму үлесі жотаралайды.

2-тапсырма

Дастархана, көрнекі, мақтаныш, шаршағандық, ма
маноразтархана, сінккені, аттала, сәтүрләткіл,
күркілдеуі

«Мәңгілік елдің тұрарлық-тұрақтылығы»

Тұрақтылық ата-бабаларымыздың ақсап кеткен асы дүрлері. Ел болып құрылу жолында бірталай сындардан да өттік. Алаштан соңғылар мен сура-поян жолдарда артыққа қалдық. Мұндағы елдің көк түйін 1991 жылы 16 желтоқсанда тиктік. Сол бір кездерден бастап еліміздің жаңа танымына өмірі ашыла. Еңбаса сойлаған, шен елдеріне таныла бастады. Немкен бік неміс-тіктеріміз де аз емес. Бабаар қалдырған өсиет-өнермен, жас ұрпаққа өзіне қажетті тәрбие тәсілімен сусондай білді. Балашауға деген жаңа мүдделіліктер соңғы ашыла, 30 жылда орда бұзар ел болдық. Оның көрінісі ата-бабаларымыздың жемістері мен неміс-тіктері. Ең бірінші қажет кәсіп танымымен нем бейбітшілік. Бейбіт, тату елді орнату арқылы таңа бүтін ел болар, деген рас. Танымы-прогрессивтік бағытпен жас, спорт пен өнер жемінен талай жолдарда батыс-дартанарымыз бейбіт. Балашауға да өсиет ұрпақ, және біз еліміздің тұрарлық көкке көтерілімізде сенімдіміз. Даму жолында батысмыз ашқан, тұрақты болса болар. Қазіргі кезде жемілік өнерістерде жемі байлауда. Салт-дәстүрді ұялтып, батысмыз тарты еліктеу, өзі де жемісімізді ұялтыпана жем соңғыларда. Маршпен білген ел тартыс, дегеніміз, өткенді біл, келешекке көк қарама жасау

Әте мәншүрлер, Чынардың ұрпағы, қасиетті қаны.
 Бойында бар бәр азамат өмірдегі өз
 орнын таба алады. Сонда жаңа келсе келешек
 ке көз тастап, еім, керік ойлар азаматтар
 көбейеді. Еімиздік тұрары мезгіле біік, ұрпақ-
 тары санама, қазынама қарттарымыз аман болма.
 Мәуесіздік байрағы көкімізде мезгі қаны-
 маи берем. Мәуесіз е-бақым мекем.

- 2 тәңсір ма
- Достарыма
- Көркем
- Мақтатма
- Шаршағым
- Алаңақтарым
- Тіккен
- Аттымы
- Сотар атыма
- Шұрым аға аға
- Атышым

«Сөіз аяқ» өлеңінің маңызы мен ұлттық
құндылығы

"Тасты құрма, тасты шында, демеңгі, аты
алемге мшикур, Абай атамыз қазақты қалың
ұйқысынан, көзін байлаған қара түмеіме, жеті түн-
де ағастырынас темірқазығы іспетті еді. "Дос ны-
латын айтады, дұшпан күйдіріп айтады, демеңгі
Абай өлең сүйген халықты, өзінің қатты айтады,
келтііпін тартырып, жеткізген мағдарымен, көзін
шеш байлаған қазақты арнады. Хәлім Абайдың
«Сөіз аяқ» өлеңіне тоқталайықшы. "Таматы тоқтық,
нұмысы тоқтық, іздерар адам баласын, деп, қар-
мылмайса бады, дейтін сараң ойдан аулақ болып,
Абайдың өзі айтпақшы, жетінің қарасөзіндегі тән
емес, жану құмарына тойышығу баса, білсем екен,
көрсем екен деген бастық қайраты баса. Адамда
өмірге жетелейтін қи асом нәрсе бар олар:
"Бістік қайрат, ақыл-ой, нымы нұрек, деп Абай
тағы талықтыра кеткен. Қайраттан бағанда да,
қи қайраты емес, ақыл қайраты қстем бау
керек. Бір өзбен айтқанда, ақылға қайра-
тында, қайратына ақылдығы серік қол. "Көп
айтса бады, нұрт айтса тоқтық, жи мадан
адамның, дегеніме Абайдың өзін алайықшы,
көптің арасынан сұрылып шығып, тереніңе
батып кетем-ау демеі, бар мауапкершілікті
мойынына артты емес пе? Сірә, бізге өмілзді

Абайдай сүю артың етпес еді. Шағы бір мөсел ретінде Абайдың он бесінші қара сөзін алайышы "Күніне, иә башаса артасона, башадағы денде мөселона өзіне бір рет басан есеп бер," дейді ұрпама. Мен Абайда өз артың өзі алып күре алған деп айтушы едім. Бұл кесі, Абай өз артың ғана емес, білдей бір бақысты алып күрді елесте, десеніздер, адамның өзін-өзі басқаруы, ел билеуден де күшті. Өзін ксенуі нәтиже рұхат ерік. Өзгені емес, өзін қамшылау, кінәсін мойындай білу, тап бір қарусыз майдан іспетті. Шоқсан ауыз сөздің тоғу етері Абай «Сөіз аяқ» өлеңінде ғана қазаққа сын артпаған, барлық өлеңінде, сөзінде, кырында қазақтың аузынан бір сәтке балсын тастаған емес. Сөзімді аяқтамағ бұрын, аға-әкелерім, іні-сіңілдерім, жас бұрын, ойларым кеңейіп, бойларым өсіп, жан-жақтырына күрмы көзбен қарай бастаған бақарылар. Сіздерге айтарым Абайда оғандар, ұлы тұтанарлар, өздеріне керемін аларсыздар демеімін, оғандық, өсіміз, сізде ұқсап бақтымыз деймін.

3-е кім? 2-тарсырма негізге негізге негізге
 Достарыма, Корейім, Мақтайтым, Шаршадым
 Ақшынды, Қызырақтарыма, Іліккей, Аттымыз,
 Сыттарыма, шүркілдесуге

„Мүлкілік елдің тұғары - тәуелсіздік”

Тәуелсіз Қазақстан. Тәуелсіздігімізге 30 жыл толып отыр. Бұл тәуелсіздікке келу қазақ халқы үшін оңайға соқпады. Бұл толғау заман тер төгеді. Қазақстан тәуелсіздікті 1991 жылы 16 желтоқсанда алды. Тәуелсіздік әлдеқай бірден-бір себебі болмай болатын. Ол „жетіжолдан соңғы” жетіжолдан көтерілісінде қамшыла қауқаттың қамн төгетін болатын. Осы тәуелсіздік үшін қамшыла жастар өмірден озды. Оларда бір ғана мақсат болатын: Ол орыс үкіметінің қол астында болуы болатын. Сол үшін орыс алған әрбір оқиға қазақ халқының есінен шығармай өмірдегі. Тәуелсіздікті ата-бабаларымыз жастар бағын асырап өткен болатын, және де сол арналарда өмірдеміз. Қазақстан тәуелсіздікті алғаннан кейін, болашақта жастар құра бастады. 30 жылда елімізді, көркейткені, дамытқан Тұңғыш Президент Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев. Оз өмірі жолын еліміз көркейтуге салған үшін оны айтса. Елбасының жастарда қолдау үшін, барлығы жағдайымыз қамтамасыз қылады. Қазір жастар үшін бәрі дайын. Жастардың мақсаты орып, быны алып, елді тәуелсіздік қамсыту. Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев 2022-жылғы 10 мамырда „Болашақ үшін” деп шешті. Қазірден бастап балаларда еліміз, теріні ең оңай қырыту керек. Елімізді қазіргі таңда тәуелсіздік көрсетіп, жеміс тапшылықпен жастарды азықтандырып қоя. Елімізді танып, быны жастар қамсылағандар бар. Елімізде жол еліміз жемісін түркі-түркілікке тәуелсіздік келуде. Қазақстанның табиғатын аяқпен айттып тастау мүмкін емес.

Туристер теріміздің табиғатына тамық болып келеді.

Туристар еліміздің мәдениетімен, ділімен ұтысымен тамықп,
қозғалады. Сонымен қатар басқа ұлт өкілдері қозғал, тіліне
сөйлеуге ұтысылады. Ол біз үшін үлкен мәртебе. Қазақ тіліне
сөйлеп тұрған басқа ұлт өкілдері, оу тілін білмейтін қазақтарға
сабақ. Ұтысымен басқа тілге сөйлеуізде, оу тіліңді ұтытпау
керек. Ертеңгі еңдіз болсамағы біз жастардың қолында. Әрі қарай
дамытып, көркейтуге қол ұтысы созуға біз жастар дайынбыз.
Осы күнге жеткізген әрбір азаматқа алғысымыз шексіз!

2 тапсырма

^{3.б} Достарыма, ^{Еге} көркінім, ^{Ертеге} мақтаймын, ^{қайтп? неге} шаршағаны
^{30т есімі} танырақтарыма, ^{Етімі} ілікпей, ^{30т} артқылы, ^{Етімі} шытырманы,
^{Етімі} шұңқырдым

"Мәңгілік елдің тұңғыш-тәуелсіздігі"

Мәуелсіздік-бейбет өмір нышаны, ата-бабалар арманы. Қазақстан тәуелсіздікке оңай жол жеткізілген жоқ. Біз осындай тәуелсіз, бейбет елде өмір сүруіміз үшін, ата-бабаларымыз қаншама тер төкті, соғысты, көп жастар қыршынынан құшды. Біз, жастар "Қазақстанды әрі қарай дамытуымыз үшін не істеуіміз керек?" деп ойлануымыз керек.

Мәуелсіздік алған жолдардан бастап, Қазақстан көптеген жетістіктерге жетті. Мемлекетіміздің ұлттық баһотасы қабонданды, сипанбағыз, әнұран, көп байрағымыз жарыққа шықты. Қазақстанымыздың басты байлықтарының бірі-өз ана тіліміз бар. Біз ана тілімізді қастерлеп, баһашақ ұрпаққа осы күйінде жеткізуіміз керек. Мұқағали Мақатаев "Ұлы бақытты" өлеңінде: "Ал екінші бақытты-тілім шенің, тас жүректі тілімнен тілімдедім" деп, өз тілін жоғары баһашақ, басты бақыттарының біріне теңеіп. Қазақстанның әрі қарай дамуы үшін, жастардың жақсы білім алып, ұлкен шаһашан иесі атанып, елімізге бір қиесін тигізуі-өте маңызды. Қазақстан-көпұлтты мемлекет, сондықтан, еліміз әртүрлі бейбет ел боуы үшін-ел бірігі өте маңызды. Аташа-

рошмыз "Бірілік түбі"⁽¹⁾-береке" деп бекер айтпаған. Эрдайым бірігі жарасқан ең бағатын болсақ - тәуелсіздігіміз шынғы жасайды.

Тәуелсіздік - біздің асаи қазынамыз, шынғылік еңдең тұзғары. Тәуелсіздігімізді эрданан да бірінші орынға қайып, (Келесі) Қазақстанды жоғары деңгейге көтеру - біздің парызымыз. Тәуелсіздік - ата-бабаларымыздың бізге қалдырып кеткен аманаты. Мен, тәуелсіздігіміздің шынғы жасайтыныға сенемін!

2-тапсырма

- 1) достарына ^{3.с} ^{К.2с} ^{7.с III}
- 2) көрейін ^{с.т} ^т
- 3) шақтыайтын ^{с.т} ^{с.с}
- 4) шармадағын ^{с.с} ^{с.с}
- 5) ағашының ^{3.с} ^{6.с} ^{К.2с} ^{7.с III}
- 6) жанырақтарына ^{с.т} ^{с.с} ^{т III}
- 7) ішіккен ^{3.с} ^{3.с} ^{т III}
- 8) аттыны ^{с.т}
- 9) сытырлатып ^{к.с} ^{с.с}
- 10) ишкіңдеуге ^{с.с}

Мәңгілік елдің тұяғын - тәуелсіздік
 Тәуелсіз елдің сипаты - егемен, бейбіт ел деп ой-
 лаймын. Тәуелсіздікті алу үшін әрине бірау сол
 тәуелсіздікті сақтап қалу оданда үшін.
 Осы тәуелсіздікті алу нәтижесінде қаншама қауып-
 шығыстар болды. Қазақстан мемлекетінде
 тәуелсіздікті алар нәтижесінде қаншама қауыпшы-
 ға тап болды. Әрине ең біріншіден ол біздің
 көптеген ата-әжелерімізден айырылуымыз.
 Оған мысал 1986 жылы болған оқиға.
 Қазақстан мемлекетінің тәуелсіздігі жүзіме-
 сі қозғалғанда әрқашанда сол 1986 жылы бол-
 ған оқиғаны еске аламыз. Әрине оны еске а-
 мау үшін елде студент ата-әжелеріміздің
 құрбан болуы, неозықсыздан неозықсыз неозаланың
 бұл әрине негіз көрсетіледі. Осы оқиғаларға қарама-
 тан 1991 жылы 16 желтоқсанда Қазақстан мемлекеті
 өзінің тәуелсіздігін алды. Енді біздің мәңгілік
 ел болу үшін ешқандай кедергі көріп тұрған
 не орын. Мәңгі мәңгілік елімізді сақтап қалуға
 тырысуымыз керек. Тәуелсіздікті алу үшін бірау
 оны сақтап қалу үшін сол заман ағымымен
 өмір сүру керек. - деген еді Нұрсұлтан Ә. Н бір
 сөзінде. Қорытындылай келе Мәңгілік ел болу
 болу үшін тәуелсіздігімізді алу нәтижесінде тарих-
 ымызды ұмытпай, тек қана алға қарай ұрпақтары-
 мыз керек.

Заманына қарай адам - деген. Заманымыз
 әртүрлі бағсада тарихымыз бір. Соң үшін оны
 қиындағымыз көн.

2- тапсырма.

Заманы
 Достарына, көрейін, мақтайтын, шаршады
 аяқымыз, қарлыраутарына, іліккені, аттымы
 етпеймін, етпеймін, етпеймін, етпеймін, етпеймін, етпеймін

Сеніз аяқ

Абай Құрманбайұлының «Сеніз аяқ» өлеңі матаһанса матаһан да, өлең
мағ ұйқаса матаһан да өме шынайы, матары денгейде мазаһтан.
Абай «Сеніз аяқ» өлеңінің матаһансаһ ерекше, шынайы етіп мазаһтан.

Яһни мазаһһһ өзінің өмір сүрген уақытандаһ адаһһһһһ
һһһһһ кһһһһһ, болашаққа қандай мақсат көлемһһһ, бірін-біріһһ
қандай қараһ-қамонаһһа болаһһһһ өсе өлең мазаһһһһһ көрсемегі

Бһһ өлең мазаһһһһһ адаһһһһһ бұрыһһһһ көзәк һәһһһһһ біліһһһһ,
һәһһһһһ һәһһһһһһһһһһһһһһһ һәһһһһһһһ, бірін-біріһһһһ һәһһһһ
кһһһһ қараһ, арһһһһһ һәһ һәһһһһһһһһ һәһ һәһ һәһ, һәһһһһһ
өһһһһһһһһ һәһһһһһһһһһһ һәһһһһһ һәһһһһһһ. Расаһһһһһ
көзәк һәһһһ һәһһ һәһһһ һәһһ һәһһһһһ һәһ һәһһһһ өһәһ-
һәһһһһ өме өһһһһһһһ. Тек, һәһ һәһһһһ һәһһ һәһһһһһһ,
Түһһһһһһһ һәһ-һәһ һәһһһһ һәһ екен, есеһһһ һәһһһһһһһ
һәһ һәһһһһһһһ аз екен" һәһһ һәһһ һәһһ һәһһ.

Өсе һәһ адаһһһ һәһһһ? Һәһһһһ һәһ-һәһһһһһ һәһһ
аһәһ, һәһһһ арһһһһһ һәһһһ һәһһһ. Тек һәһһһ һәһһһһ
еһәһ, һәһһһ Абай өмір сүрген мазаһһһ һәһ адаһһһһһ
бірін-біріһә һәһһһ һәһһһһһһ, араһһһһ, екі һәһһһһһ
һәһһ һәһһ һәһһһһ, өһһһ һәһһһһһһ. Һәһһһһһһһ
кһһһһ һәһһ Абайһһһ «Сеніз аяқ» өлеңіһә адаһһһһһ һәһ
һәһһ һәһһһһ һәһһ һәһһ һәһһ һәһ һәһ һәһһ.

Өһһһһһ һәһ һәһһһ һәһһ Абайһһһ «Сеніз аяқ» өлеңінің
һәһһһһ һәһһһ һәһһһһ һәһһһһ һәһһһһ һәһһһ һәһ, һәһһ
әһә һәһһ һәһһһ һәһһ һәһһһ һәһһһ һәһһһһ!

Һәһһһ һәһһ һә һәһ һәһһ һәһһ һәһһ һәһ һәһһһһ
көзәк һәһһһһ һәһһһһ «БӘЕЕ КЕЛЕСТІК» һәһ һәһһһһ

Әлі күнге дейін тараптанана қарнақ ашады. Көремеу-шолақ, ақиқата кқарлақ, сатқандау, екі күзділік, бәсекес-тік қай халықта болса да кқрдақта әкелетіні ашақ.

Бір қуантатана қазір бұрындадай ма, дүние қуып, ұрпаты-на білім беруді ойламау деген мүсілік мақ.

Ата-ана қанша керектің патдайларо баласа да баласан мақса білімнен қамтамасыз етуге тарағады. Ендігі болашақ-та қалқонғоз іштарлау дегенді ұмытады деп ұміттенелің, бәкім сол кезде Абай аманғоздан жана нанаишмау табамаң шатар.

2-тарсарма

1) Достарына

8) Аттала

2) Көреуін

9) Сытқарлама

3) Мақтайман

10) Шүңкілдеуі

4) Шаршадай

5) Аташман

6) Тарақтарма

7) Тілікте

Мәңгілік елдің тұрар-тәуелсіздік

Мәңгілік ел тұрар-тәуелсіздік. Тәуелсіздік сөзінің мағынасы мен еркіндік, әрбір адамның құқығы сақталмаған, дербес мемлекет ретінде түсініледі. Тек қана Қазақстанның емес, әр мемлекеттің тәуелсіздігі қаншама төлейтін қас, қан, тер бір сөзбен айтқанда құрбандықпен келген. Осы тәуелсіздікті аңсап көптеген ата-әжелеріміз, апа-әжелеріміз еркіндікке, бостандыққа күрес жолында қаза тапты.

Қазақстанның тәуелсіздігіне дейін қазақ халқы, яғни қандастарымыз көп қорлық көрді. Ең алдымен барлығына белгісі қазақ тұрпатының ортасын қол астында бағана. Осы уақыттар аралығында біздің ақыл-ақылдарымыз, маушыларымыз шындық жағында, тәуелсіздікке күресте қанша айыптармен өтірілді.

Ал, тәуелсіздікке жету жолында баған ең ауыр, әрі қиынғы күрес ал-келетектен оқиғасы. Батыл да, қайратты жастарымыз бостандыққа ұмтылуға бейбіт күреске, қазақ терін қазақ басқарған деген талаппен шаяды. Алайда алардың сөздерінің біріде-бірі елекпей, бұл шерудің соңы қорқалықпен, тілсіз қыз балаларға деген зиянмен аяқталды. Ең өкініштісі алардың қартасынан көбінің аларында Қазақстанның тәуелсіздігін көре алмай өмірден өткендері. Олар өмірден өтсе де мәңгі біздің тұрғымызда.

Қазіргі уақытта келетін басақ, халық өздерінің бейбіт өмірде тіршілік етіп жатқандарын бағалайды ма? деген сұрақ басқа келеді. Мәлімше, көп адам қандағын бағарынан өткізбегендіктен, оған жету жолында қанша адам қаза тапқандығын өз көздерімен көрмегендіктен тәуелсіздігіміздің қазірін біле бермейді. Аталарымыз айтқан кеткендей "Жаңа барда, алтынның қазірі жоқ". Бірақ оның құндылығын, қазірін сөзінің адамдар да аз емес. Ондай адамдарды өз басы, саналы адамдар деп есептеймін.

Қазақстанның тәуелсіздігіне отыз жыл. Осы отыз жылда кеткен мәлімдік өте көп. Баламаша да өте зор.

Мемлекеттің мәңгі бауыр-тәуелсіздікке байланысты. Ал тәуелсіздік сақталуы үшін халық арасында ең алдымен татулық және Президенттің елді дұрыс басқаруына, өз елінің жағдайын біріңгісі орнына қояна байланысты.

2-тақариа

1) Достарына

2) Керейін

3) Мақтайтын

4) Шаршадым

5) Мапаразтарана

6) Түскені

7) Аяқшың

8) Аттала

9) Сатарлатпа

10) Шүңкідеуге

1-тапсырма.

Мәңгілік елдің тұңғыш - тәуелсіздік

Тәуелсіздік - елдегі әрбір азаматтың бостандығы, азаматтығы. Оның мемлекет тарихында алар маңызы зор. Себебі, адамдардың ойын еркін жеткізе алу, сүйген ісімен айналыу мүмкіндігі - азамат елдің негізгі белгілері. Біздің Отанымыз - Қазақстан да - егемен мемлекет. Олай болса, еліміздің азаматтық алғаннан кейінгі жетістіктері, мүмкіндіктері және болашағы жайына не айта аламыз?

Біріншіден, Қазақстан Республикасының 1991 жылдан бері жеткен жетістіктері өте көп. Бұл сөзіме жас азаматтардың адам танымалықтай өзгерісі және сол қалада өткізілген „ЖКТО-2017“ көрмесі дәлел бола алады. Азамат ел болғаны көп уақыт өтпесен Қазақстан әлемдік деңгейде көрме өткізіп, керекті қаласына Жердің түркі-түркірінен қолдаушылар жинады. Бұл - еліміз үшін үлкен мәртебе, биік жетістік деп санаймын.

Екіншіден, егемендік мемлекетіміздің керемет мүмкіндіктерге қол жеткізуіне жол ашты. Оларға зымын-білім жүйесінің дамуы, медицинадағы жаңалықтар, көлік жүйесінің дамуы айрықш дәлел болады. Атап айтқанда, елімізде қазақ мектептерінің ашылуы, үш тілділіктің қолға алынуы, ауруханалардың көбейісінде өзгерістер орын алды. Осылардың бәрі - Қазақстан Республикасының ішкі жылығуына септігін тигізетін мүмкіндіктер болып табылады.

Үшіншіден, тәуелсіз еліміз болашағы үшін де үлкен жағдай жасауда. Бұл сөзімді „Қазақстан - 2050“ стратегиясы арқылы дәлелдей аламын. Стратегияның жоспар мемлекетіміздің дамыған отыз елдің қатарынан көрініс, халықтың өмір сапасын жақсартуға бағытталған. Сондықтан, бұл жоба - келешекке жасалған керемет қадам деп есептеймін.

Қарымдандымай келе, тәуелсіздік еліміздің көптеген шың - белестерді

Баландарың, үйкен шүкіңдіктерге ие болуға және жарқын
 болмаққа қадам жасауға себепкер болғандығына нақты көз жеткіздік.
 Үйкен еңбектің нәтижесінде келген тәуелсіздігіміздің тұзырыма болып,
 Қазақстанның мәртебесі әлі де жоғарылайтынына сеніммен мол!

2-тапсырма

- 1) $\frac{3.в}{\frac{с.ж}{\frac{m.х}{\delta.с}}}$; 2) $\frac{ет. қалаур.}{көрейін}$; 3) $\frac{ет. өсініне}{мақтаптың}$; 4) $\frac{ет. жаққ. ж.ж.т.}{шаршадым}$; 5) $\frac{з.в. б.с.}{ағылшың}$;
 6) $\frac{з.в. с.ж. m.х. \delta.с.}{жапырақтарына}$; 7) $\frac{ет. з.в. өсім. m.х.}{іліккені}$; 8) $\frac{з.в. с.в. өсім. өсіп.}{аттанып}$; 9) $\frac{з.в. бүкір. қосынисе}{сәттырмаймын}$;
 10) $\frac{з.в. б.с.}{шүкіңдісіңге}$.

1-тапсырма

Әсе

Мәдениет елдің тұрарлы - мәдениеті.

Мәдениеттілік - өлке ерекше өз, белгісіздік пен еркіндіктің айқын біткені.
 Мәдениеттілік әрқашан мұндағы көз алдымызға білдіретін ел, аймақ астам, жайыла шұғыл
 сүй, жері бәлдіні жайлаған аралар, шаптанған құрлық қарсаңдар мен балалар
 мәдениеті.

Қарақ еліне, қарақ жеріне мәдениеттілік арқылы біз келгені біздің біліміміз мәлім.
 Қызылша сөздер, қызылша қызылша мәдениеттер өтті. Еліміз Германиямен сөйлес-
 тік, арастарымыз мәдениетті. Ақ біліктің құрлымы, ақ қайырмаң ұшымен жеткен
 арастарың үшін бізге ерекше артыққа бағыттар және құрғақ. Арастардан қарақ көрмен
 қарақтанғы мәсе төмір үшін жүйелі біздің мәдениетіміз. Мәдениеттіліктің сұлу
 арастарына қарақтанғы қарақтанғы қарақтанғы қарақтанғы да отан үшін ақша құрғақ.
 Ақша айтсақ, Бауыржан Мамашев, Әлім Мамашев, Мамашев Мамашев және
 мәсе бәсе бағыттар. Бізге өлке қалған тарихи арастар да бар, мәселен, жел-
 пенде арастары, 1916 жылғы ұлтсүйсіздіктің қатерілік, 1941-1945 жылдары ұрпақ құрғақ-
 тан, ақша айтсақ, Ғылым Отан сөзі.

Мәдениеттілік үшін ұрпақтар да күрескен жандар бар. Сөздер қарақтанғы, мәселен
 арақ құрғаққа да ұрпақ айтсақ, қарақтанғының мәселен арақтанғы мәсе өтті, түрлі
 қарақтанғы арақтанғы. Ішкі мұң-арман, күрделілік, маңайлаған ақша мәдениеті
 арақтанғы, кең мәселені мұндағы мәселен мәселен мәселен мәселен мәселен. Мәселен, Мамашев
 Мамашев, Мамашев Мамашев, Мамашев Мамашев, Мамашев Мамашев, Мамашев Мамашев,
 және Мамашев секілді арақтанғы мәселен мәселен, біздің мәдениеттіліктің
 қарақтанғы мәселен мәселен. Бізге мә, арақтанғы арақтанғы мәселен біз қарақтанғы
 мәселен мәселен. Не себепті және қалай? Мәселен себеп, біздің арақтанғы мәселен
 мәселен мәселен, бар мәселен мәселен, алар арақтанғы мәселен мәселен
 мәселен мәселен мәселен. 1937-1938 жылдары бізін де түрелдік, бізін қарақтанғы
 мәселен мәселен мәселен. Мәселен, және Мамашев

оған ұтаралық конституциональдық ұйымға қатыса бар деген айып тағылып,
ақпарт аяғы 1938 жылдың 26 ақпанында аты жарыққа кесілді.

Осымен өте қайғылы оқиғалар тарихта, дәл қазір еліміз тарихында
орын алатын өкінішті-ақ, Ата-бабалық сан асарлар бізге аударып арманға
на мына біздер, келешек ұрпаққа жеткіздік. Еліміздің басыман қиында
қиындарымыз өткізі ендігі біздің басты міндетіміз - тәуелсіздік тұлғаны биік-
теміні, оны мұқият ету. Мәжжан Мұхамбетовтың "Мен тастарға сенемін"
өлеңі Бекерден-Бекер мағамласа керек. Тәуелсіз ел атамыз келешек ұрпаққа
жеткізін, баламызды айыптару біздің қолымызда!

2- тақырып.

- 1) Достарыма ^{к. ж.}
- 2) Көрсетіп ^{к. ж. 1-тақыр}
- 3) Мағамласы ^{к. ж. 2-тақыр}
- 4) Шаршағанды ^{к. ж. 1-тақыр}
- 5) Ақылды ^{к. ж. 1-с.}
- 6) Жанғауыздарыма ^{к. ж.}
- 7) Әлімкеңі
- 8) Ақылды ^{к. ж.}
- 9) Сәткерлерім ^{к. ж. 2-тақыр}
- 10) Тәуелсіздігіме ^{к. ж. 2-с.}

« Мәңгілік елдің тұңғыш-тәуелсіздік »

Тәуелсіздік - ата-бабаарымыздың сан тасырлар бойы аңсаған асқақ ар-мандарымыз бірі. Бейбіт заманға жету жолында заманаша заң мен тәртіпті тәртіпті, біздің ашық аспан астында еңсезімізді тік ұстап тұру үшін еді. Осы дара мемлекет болып, тәуелсіздік бағамымызға 30 жыл тасып отыр.

Мекенімізге 30 жыл тәуелсіздік - жаңа мемлекет үшін көп уақыт есе. Алайда, осы уақыт аралығында ауыз талтырып айтар-сызтай көптеген жетістіктерге жетіп үлгердік. Аймақ кететін болса, біздің ішкі іс саясатымыз саясатымыз, жеке бизнесіміз, тұрмысымыз, елтанбалымыз, әнұранымыз, әл ең басқатымы - халық заңдаушымен сайланған елбасымыз, президентіміз бар. Қазір дағды аяланып, таныған билік-билік тиімділіктерде сайлаумен, халықтың әл-ауқатын жоюға ұмтылған тұңғышардың бірі, ҚР ағашы президенті - Н.Ә. Назарбаев. Біз бізге таныған әрбір танығанымыз мәңгі маңысында сақталып отыр.

« Отаның адал, орманың бұйың » - дегені, орманың тек бұйыңды, не қоларға бұтаны, не терге аял басында. Сол шарты Отаның тек танығанды да не танығанды етер түрі, же не терге аял басында.

Қазақтар « Отаны бірдің түрелі бір, түрелі бірдің тілігі бір » - деген сөз бар. Біздің де қанаушымыз, тілігіміз әл « Мәңгілік тәуелсіздік ». Ал осы бейбіт күннің сақтап қалу тек жастардың, біздің қанаушымызда. Атаарымыздың қаны мен аманарымыздың көз жаны есе аял отырып, әрі қурай тек мың заңдар бағамымыз дегенге сенемін.

2-ші тапсырма.
 Достарымыз, қорықпай, аяқталатын, азымыз, жапырақтарға, тілкені,
 аялымы, сатыратып, шүңкіредегі.

1. Мәңгілік елдің тұтқиыл - тәуелсіздік қазіргі кезде жалғастық ойыратын тек тәуелсіздікте. Оның себебі башп жаңа оқиталардың барып қатметі башп келеді. Ол қат қына башп оқиталы кетсек. Соны селдари қарапайы қашыққа тиді. Тәуелсіз қашықтық ел санашы ұлап, қасостың балаларды айдап қашыма адамның билике деген қырының келтіру арқасында, тиісін елімізді күшпен қароуға итермеледі.

Айта кетсем ол қысқа уақытта еліміз қашыма кетістіктерге қол келтізді. Мысалға ала кетсем: спорт, экономика, білім саласы, әлемдік деңгейдегі орындарға ат салып бас күзде дегендей орындарға не болды. Егерде біз ол қарқынмен және ол жоарыға түссек алдыңызда шыншыл шыншар көбейіп кететін кетістіктеріміз екі есе жоқ ол есе жоарылайтын болады.

2. ① ^{зат е көпше} достарымыз ^{Атақ} ② ^{етістік} көрсетіп ③ ^{зат есім} мақтатып ④ ^{етістік} шаршадым.
 ⑤ ^{зат есім} азаматтық, ⑥ ^{зат есім көпше шынш} қауіпсіздігіміз ⑦ ^{етістік көпше} шыншыл ⑧ ^{зат есім} ақпарат
 ⑨ ^{етістік көпше} сипаттап ⑩ ^{етістік көпше} шыншылдығымыз.

«Мәңгілік елдің тұтара-тәуелсіздігі»

Тәуелсіздік - еліміздің ежелденгі, аңыз аспан, еркіндігі. Елдің тұтара биік, еңсесі елесті болу үшін тәуелсіздік аса маңызды рөл атқарады.

Тәуелсіздік оқай жолмен келгендігі бәрімізге ақиқат. Тәуелсіздігіміз тұтарада отпері кезеңдерден отті, ата-бабаларымыз басым тасқа да, тақта да соқта. Ақ биіктің күшімен, ақ найзаның ұшымен, төзімділігіміз бен жігерлілігіміз арқасында бүгінгі тақта тәуелсіздігімізге қол жеткіздік.

Бүгінгіден, тәуелсіздігімізді қалай келгені, тарихқа қол жүгірте отырып, айтқаны келеді. Сонау заманнан бері елмен Жәнібек, Қасым хан, Кенесары хан, Исатай мен Махамбеттің жауларға қарса соқта беріп, күрес жолында талмай, келу-байтақ далаларында сақтап қалуға үлкен үлес қоста. Қазақ әдебиетінде де сол кездегі болып жатқан оқиғаларда сипаттап, оны жаңдарымен, жүріле, жар, толғақ арқылы бүгінгі тақтаға қол ұрпаққа жеткізе білді. Тәуелсіздік ата-бабаларымыз қанымен, аңаларымыздың қол жасымен келді. Тәуелсіздік жолында шайқасқан азаматтар, елі үшін, жері үшін оқи енес, елі тәуелсіздігін ойынан әрбір жан жүрегімізде ерекше орын алады.

Екіншіден, қазіргі тақта тәуелсіздік жолында Қазақстанға тоқтама кетейік.

Қазақстан Республикасы 1991-жылы, 16-желтоқсанда өз тәуелсіздігіне қол жеткізді. Дем осы етте әрбір қазақтың жүрегі елжіреп, Ата-бабамыздың ақсаған арманы орындауда. Тәуелсіздікке қол жеткізгенде, әуелі түбі Түркия елі мейірада. Жаштоз Түркия елге, басқа мемлекеттер де мейірадан, Қазақстанда қалада.

Сонау тәуелсіздікке қол жеткізгені бері, қозғалып - жүретініміз 31 жыл да өтіп кетіпті. Осы жылдың ішінде Қазақстан біраз жетістіктерге жетті, Соның бірі, "ЭКСПО-2017" көрмесі. ЭКСПО көрмесі - Қазақстанның үлкен жетістігі деп ойлаймын. Себебі, осы ЭКСПО көрмесін өткізу үшін, Қазақстан Парижден рұқсат алды. Көрмеге әлемнің түркі-түркімен адамдар келіп, өз батасын да берді, тамашалады. Сонымен қатар, Қазақстан мемлекетіміздің әрбір қанасы қазіргі таңда бой көтеріп, ерекше дамып, үлкенде.

Құрметпендіміз келе, тәуелсіздігіміздің тұтара биік баура үшін білгеніміз, бейік - береке, татулық керек деп ойлаймын. Ата-бабамыздың ақсаған арманы орындауда, әрі қарай дамытып, өркендеуіне үлес қосу жастардың қолында. Тіпті, қашықта маң отырғанды өз еліміздің көкесіне үлкен үлес қосады. Мен де өз Отаным үшін алмағай еңбек етіп, өркендеуіне, дамуына, әлем тамаша мемлекеттің қатарынан баура өз үлесімді қосамын. Мен еліміздің ертеңіне сенемін.

2- топсырша

з.е. м.с.
Достарыма

ем. е.р.е.ем.
Көрсеткіш

з.е. к.з.е.→ем
Мақталаймын

з.е.
Шаршадым

з.е. і.с.
Аңшымын

з.е. з.е. е.б.е.
Жапырақтарыма

іліккемі

з.е. к.
Атпадым

ем е.ем.іс
Соторшадым

ем. м.с.
Шүкіредесүйе

Әссе

Мәңгілік елдің тұңғышы - тәуелсіздік.

Тәуелсіздік - баға жетпес қазына, ұлттың еркіндігі мен бостандығы. Маңдайдан аққан қара тер мен қаншама еңбектің арқасында келген азаттықтың орны ерекше. Мен тәуелсіздік жылдарында дүниеге келсем де, оның қаншалықты қиындықпен келетінін білмейін және жақсы түсінейін. Билтыр тәуелсіздіктің 30 жылдық мерейтойы атап өтілді. 1991 жылы зиедік картадан ойып орын алған Қазақстан - қазіргі таңда үлкен жетістіктерге жетіп, белестерді бағындырып жатыр. "Тәуелсіздік" деген 11 әріптен тұратын киелі сөз - әрбір қазақтың жүрегін елжіретіп, бойында қуаныш, мақтаныш сезімін тудырады емес пе?! Ал Қазақстанның 30 жылда жеткен жетістіктеріне тоқтала кететін болсақ: "Қазақстан-2030" стратегиясындағы ұлттық қауіпсіздік, білім мен денсаулық, энергетикалық ресурстар секілді нақты құрылған жоспарлар орындалуда. Қазақстан Республикасының президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың шет елдермен жасаған келіссөздері күзеге асып жатыр. Тіл - ұлттың жаны, - дегенін осы тәуелсіздікті сақтап тұру, оны дамытуда тілдің маңызы өте зор. Өзге тілде сөйлейтіндерден емес, ойлайтындардан қорқу керек. Тілдің жоғалуы - тұтас ұлттың жоғалуына жер соғады. Өзім қатарластарының өз ортасында орысша сөйлегенін көргенде ішім ашиды. Сондықтан ең алдымен тілге мән берген дұрыс деп ойлаймын.

Құрметтендігі келе, тәуелсіздік бізге ақпай қолмен келген жер. Оның астарында қаншама терең тарих, қайталанбай-

тын оқиғалар жатыр. Сондықтан ата-бабалың аманат еткен еркіндікке қиянат жасамайың! Мына біз - бақыттымыз. Себебі, бірінші ұлымыз елде, соғыс кезеңі заманда өмір сүріп жатырмыз. Еліміздің болашағы жарқын әрі шуақты болатынына мен сенемін! Ал оны сақтап тұру, әрі қарай дамыту біздің, мына жастардың қолында.

2-тарсырма

Достарыңа: дос - зат есім (дара, нелізі, деректі зат есім), тар - көптік жалғауы, на - барыс септігінің жалғауы.

Керейін: кер - етістік (бұйрық райында тұр), е, й - көсемшенің жұрнақтары, ін - ырықсыз етіс.

Мақтаттын: мақта - етістік (бұйрық райындағы), й - көсемшенің жұрнағы, тын - өткен шақтық есімше.

Шаршадым: шарша - етістік (бұйрық райында), дым - өткен шақтық есімше.

Жапырақтарыңа: жапырақ - зат есім (дара, нелізі, деректі), тар - көптік жалғауы, на - барыс септігінің жалғауы.

Кіжкені: кік - етістік (бұйрық рай), кен - өткен шақтық есімше.

Аттылы: ат - зат есім (дара, нелізі, деректі, жалпы), ты - табыс септігінің жалғауы.

Сытырматтың: сытырмат - етістік (бұйрық рай), ың - осы шақтық есімше.

Шүңкідесуе: шүңкідес - етістік (бұйрық рай), у - сөз түсіндірме етістіктің жұрнағы, ге - барыс септігінің жалғауы.

Мүлкілік әдеу тұтары - Тәуелсіздік

Тәуелсіздік десе ата-бабаларымыздың қан төгіп шапсақана көзімізге елтеді. Иә, дегенмен тәуелсіздік оғай келген көз. Аз білктің күшімен, аз найзаның ұшымен алынған көзіс. Тәуелсіздігімізді армандап, аңсап кеткен батырлар қаншама. Тәуелсіздік елнің біріне бұйырмайтындықтан өз елімізді мастанап, шақтан етемін. Оны бағанамай катқандар қаншама. Қазақстан тәуелсіздікті 1991 жылғы 16-шы желтоқсанда қол кеткізді. 16-шы желтоқсан күні қаншама настарымыз тәуелсіздік үшін нақан берді. Желтоқсан ақтарына қармай тәуелсіздікті талап етті. Сондай қақарман настарымыз болмағанда не болар едік. Тәуелсіздігімізді армандап қаморша едік. Бірақ тәуелсіздігімізге тура 30 жыл болды. Солан орай қаншама іс-шаралар өткізді. Қанда бар айтқанда бағанаман дегендей тәуелсіздігімізді бағанаман, сақтап күрейік.

2.

Достарыма

Көрсетін

шақтаған

шаршаған

напарыстарыма

шүккені

алтын

сәтаторыма

шүккені дегенде

Мәңгілік елдің тұңғыш - тәуелсіздік.

Мәңгілік ел - ұлан-ғасыр тарихқа бай тәуелсіз халық. Мәңгілік елдің тұңғыш әрине, тәуелсіздік. Тәуелсіз ел болғанда мәңгілік елімізді сақтап аламыз. Малпа тәуелсіз өмір сүру ең үлкен, бағи жетпес құзғана деп есептеймін. Мәңгілік ел болу мамлекеттің ғана міндеті емес деп ойлаймын. «Отан - отбасынан басталады» дегеніміз тәуелсіз ел болып өмір сүруге бәріміз атсалысуымыз керек. Қандай жағдайда тәуелсіздігімізді сақтап қала аламыз? Міне менің осы тақырыпта алған мақсатым, осы сұраққа толығымен жауап беру.

Тәуелсіздік - біз жеткен ең үлкен мұратымыз. Біздер тәуелсіз ел үшін, тәуелсіз жер үшін жанымызды берген халықпыз. Тәуелсіздік жолында қаншама ұл тұлғаларымыз құрбан болды. Бүгінде тәуелсіз елде өмір сүріміз осы кісілердің арқасы. Менің ойымша тәуелсіз ел болу жолында әр-бір адам өз үлесін қосуға міндетті. Бұл отан алдындағы парызымыз.

Ел болашағы - әрине, мастардың қолында. Біздерге аталарымыз сыйғаны қалпымызға қару алып, ел қорғаудың қажеті жоқ деп ойлаймын. Жай ғана білімді де, санала ұрпақ болсақ жетер жатар. Қазір дамыған заман. Бұл заманда бір түйір білімнің бағасы өскен емесің. Сонда өзімізді адам қатарына қою алмасар ел болашағын қалай ойлай аламыз? Міне бүгінде мастардың басты міндеті сапалы білім алу. Ұлы Абай атымыз айтқандай «сенде бір кірпінің дүниеге кететін тапты бар қаланы» деп. Әр бір ұрпақ еліне, жеріне қозғалып отыру керек. Қазіргі таңда мастардың көпшілігі шет елдерде білім алып жатар. Әрине, бұл біздер үшін мақтаныш. Бірақ тұған

Елін, кіндік және талған жерін тастап кететіндер бұнышама. Мемлекетіміз жастарға шет елге көшсін, қалсын деп грант бермейтіні рас. Олардың мақсаты жастардың отанға оралап, елдің дамуына үлес қосу болатын. Міне жастардың бастау жатемеліктері олар «Өзге елде ұлтан болғанша, өз еліңде сұлтаны бол» деп бекер айтылмаған.

Менің айтуым келгені тәуелсіз ел болу, бұнышама ортақ. Сол тәуелсіздікті сақтап қалу бұнышама адамзаттың парыз деп ойлаймын. Тәуелсіздігіміз мәңгі болсын!!!

2. тапсырма.

Достарыма, Көкесім, Мағтайым, Шағияғали, Әзілжан, Жапон-
Айтқарыма, Шіккесім, Айтқалы, Сәтжан, Шүкілдеуіге.